

**DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT**

UMB	
22 DES 2011	
Saksnr.: /	
Ark:	Beh:

Adressater iht liste

Deres ref

Vår ref
201103551-/TFS

Dato
19.12.2011

**HØRING - UTKAST TIL FORSKRIFT OM RAMMEPLAN FOR BACHELOR I
REGNSKAP OG REVISJON**

Kunnskapsdepartementet gav i brev av 14. juli 2011 og basert på tidligere dialog om saken Universitets- og høyskolerådet (UHR) ved Nasjonalt råd for økonomisk-administrativ utdanning (NRØA) i oppgave å utarbeide forslag til ny rammeplan for treårig revisorutdanning. UHR ble bedt om å lage et utkast til forskrift for rammeplan som var godt forankret i relevante fagmiljøer, samt å sørge for innspill til prosessen fra ulike avtakere av utdanningen og andre interessenter. Utkast til forskrift skulle sendes Kunnskapsdepartementet.

Mandatet som ble gitt til UHR omfattet bl.a. følgende:

Rammeplanen skal fastsettes som forskrift, og utkastet til rammeplan må følgelig utformes i forskrifts form. Departementet kan veilede i dette arbeidet. Ved utarbeidelse må UHR forholde seg til flere sentrale dokumenter:

- Lov om universiteter og høyskoler
- Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for høyere utdanning fastsatt av Kunnskapsdepartementet 20. mars 2009
- Gjeldende rammeplan for revisorutdanning

Ny rammeplan for revisorutdanning må i tillegg tilfredsstille de relevante nasjonale og internasjonale kravene til revisorutdanning.

Rammeplanen skal inneholde bestemmelser om

- overordnet mål
- utdanningens varighet, hvilke fag som skal være obligatoriske og
- omfang av disse, samt fagenes/fagområdenes og evt. praksisopplæringens
- organisering, sammensetning og omfang
- strukturell ramme som sikrer progresjon, profesjonsretting og evt.

- integrering av teori og praksis
- læringsutbytte på utdanningsnivå som skal være relatert til og tilpasset kompetanseområdene i det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket, og til den kompetansen revisorutdanningen skal gi.

Departementet har hatt flere møter med NRØAs utvalg underveis i prosessen, og forslag til forskrift med tilhørende merknader ble også framlagt NRØA for vurdering i møte 17. oktober hvor det ble vedtatt enkelte justeringer. Universitets- og høyskolerådet oversendte endelig utkast til forskrift til departementet i brev av 27. oktober 2011. Departementet har foretatt enkelte justeringer i forhold til utvalgets forslag knyttet til én av læringsutbyttebeskrivelsene i § 2, til omtalen av internasjonal mobilitet i § 3, til omtalen av de nasjonale retningslinjene i § 4, samt formuleringen av ikrafttredelse og overgangsregler. Departementet har utvidet overgangsreglene noe i forhold til utvalgets forslag, og ønsker å fremskynde forskriftens ikrafttredelse til 1. juni 2012.

Endringer i forhold til gjeldende rammeplan

Gjeldende rammeplan, *Forskrift til rammeplan for treårig revisorutdanning*, er en svært kort rammeplan. Forslag til ny rammeplan er noe mer detaljert, men er fortsatt en kort og overordnet rammeplan. Endringene i forhold til gjeldende rammeplan kan overordnet oppsummeres slik:

Tittel på forskriften:

Det foreslås av NRØA å endre tittelen på forskriften til *Forskrift om rammeplan i regnskap og revisjon*. Dette for å presisere allerede i tittelen at forskriften gjelder for bachelor i regnskap og revisjon. Utdanningskravene til autorisasjon som regnskapsfører og registrert revisor er hjemlet i andre lover, og det foreslås ingen endringer i disse regelverkene.

§ 1 Virkeområde og formål

Det er tatt inn en paragraf som omhandler forskriftens virkeområde og formål. Forskriftens formål er å sikre at utdanningsinstitusjonene tilbyr profesjonsrettet, integrert og forskningsbasert utdanning med høy faglig kvalitet. Dette utdypes noe mer i paragrafen.

§ 2 Læringsutbytte

Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for høyere utdanning ble fastsatt 20. mars 2009, og alle høyere utdanningsinstitusjoner skal ha implementert kvalifikasjonsrammeverket ved å omskrive sine studieprogrambeskrivelser, fagplaner osv til læringsutbyttebeskrivelser innen utgangen av 2012. Det vedlagte utkastet til forskrift har læringsutbyttebeskrivelser som gjennom kategorien kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse definerer det samlede læringsutbyttet en kandidat med oppnådd bachelorgrad i regnskap og revisjon skal ha. Læringsutbyttebeskrivelsene er utarbeidet med bakgrunn i det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket.

§ 3 Struktur og innhold

§ 3 beskriver hvilke emnegrupper bachelor i regnskap og revisjon består av, både fagene som er felles med bachelor i økonomi og administrasjon, fordypningsemnene og fordypningsemner med avsluttende revisoreksamen. Det er også tatt inn at institusjonene skal legge til rette for internasjonal mobilitet, et internasjonalt perspektiv i utdanningen og ha relevant kontakt med arbeids- og næringsliv. Departementet vil be høringsinstansene vurdere hvorvidt det er hensiktsmessig å fastsette det faglige innholdet i utdanningen i emnegrupper definert i antall

studiepoeng slik det gjøres i § 3 i forskriften, eller om en slik fastsetting kan og eventuelt bør gjøres i eventuelle nasjonale retningslinjer.

§ 4 Nasjonale retningslinjer og fagplan

§ 4 spesifiserer at det kan utarbeides nasjonal retningslinjer, samt at den enkelte institusjon innenfor de gitte nasjonale rammer selv fastsetter fagplaner om faglig innhold.

§ 5 Ikrafttredelse og overgangsregler

§ 5 omhandler ikrafttredelse for ny rammeplan, og overgangsregler for studenter som har påbegynt studiet. Det foreslås at forskriften trer i kraft fra 1. juni 2012, men at den enkelte institusjon kan velge å følge gjeldende forskrift frem til studieåret 2013 – 2014. Når det gjelder overgangsregler foreslås det at studenter som tas opp etter gjeldene rammeplan kan avlegge eksamen inntil 31. desember 2017. Dette er bl.a. i tråd med de overgangsregler som ble gitt ved innføring av den nye grunnskolelærerutdanningen.

Høringsfrist

Departementet sender med dette utkast til forskrift om rammeplan for bachelor i regnskap og revisjon på høring. Utkastet er i tråd med utvalgets forslag, men med justeringer foretatt av departementet som nevnt over.

Høringsfrist settes til **1. april 2012.**

Høringsuttalelser sendes departementet på e-post på postmottak@kd.dep.no.

Vi ber om at høringsinstansene ~~videresender~~ høringsutkastet til relevante underliggende etater og organisasjoner.

Med hilsen

Toril Johansson (e.f.)
ekspedisjonssjef

Tone Flood Strøm
seniorrådgiver

Utkast Forskrift om rammeplan for bachelor i regnskap og revisjon

Fastsatt av Kunnskapsdepartementet xxxx 2011 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 3-2 annet ledd.

§ 1. Virkeområde og formål

Forskriften gjelder for universiteter og høyskoler som gir 3-årig bachelorgrad i regnskap og revisjon, og som er akkreditert etter lov om universiteter og høyskoler § 1-2 og § 3-1.

Forskriftens formål er å sikre at utdanningsinstitusjonene tilbyr profesjonsrettet, integrert og forskningsbasert utdanning med høy faglig kvalitet. Den skal sikre at utdanningene forholder seg til de standarder og kriterier som gjelder for regnskaps- og revisjonsutdanning, og imøtekommer samfunnets nåværende og framtidige krav til utdanning av regnskapsførere og revisorer. Den skal sikre at utdanningen har et internasjonalt perspektiv. Forskriften skal sikre at utdanningen er en kvalitativ god profesjonsutdanning i 1. syklus i høyere utdanning.

Forskriften skal sikre at institusjonene legger til rette for en integrert utdanning med helhet og sammenheng mellom fag, emner, teori og praksis samt undervisningsmetoder og vurdering av studentene. Økonomiske, juridiske og samfunnsvitenskapelige temaer skal integreres og ses i sammenheng. Utdanningen skal legge til rette for og ivareta samspillet mellom etikk, risiko, IKT og økonomi for den ansatte, foretaket og samfunnet.

§ 2. Læringsutbytte

En kandidat med oppnådd 3-årig bachelorgrad i regnskap og revisjon skal ha følgende samlede læringsutbytte definert i form av kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskap

Kandidaten har bred kunnskap i bedriftsøkonomisk analyse.

Kandidaten har bred kunnskap om sentrale temaer, teorier, problemstillinger, prosesser, verktøy og metoder innen regnskap og revisjon.

Kandidaten har grunnleggende kunnskaper i metodefag, administrasjonsfag og samfunnsøkonomiske fag.

Kandidaten har kunnskap om fagets egenart og historie, samt fagets, revisors og regnskapsførers rolle i samfunnet. Kandidaten har kjennskap til ulike revisjonsbehov og revisjonsordninger i privat og offentlig sektor.

Kandidaten kjenner til forsknings- og utviklingsarbeid innenfor eget fagfelt, samt relevante metoder og arbeidsmåter innenfor fagene.

Kandidaten kan oppdatere sin kunnskap innenfor fagfeltet, både gjennom informasjonsinnhenting og kontakt med fagmiljøer og praksis.

Ferdigheter

Innen praktiske og teoretiske problemstillinger i finansiell revisjon, regnskap, skatt- og avgiftsrett og rettslære, kan kandidaten

- anvende analysemetoder,
- anvende relevante resultater fra forsknings- og utviklingsarbeid
- anvende annen relevant kunnskap, og
- begrunne sine valg

Kandidaten behersker sentrale og aktuelle metoder, teknikker og uttrykksformer i regnskap og revisjon

Kandidaten kan på revisjons- og regnskapsoppdrag identifisere, planlegge og gjennomføre prosjekter og arbeidsoppgaver både selvstendig og i team.

Kandidaten kan finne, vurdere, bruke og henvise til informasjon og fagstoff og framstille dette slik at det belyser en problemstilling.

Kandidaten kan bidra til å synliggjøre ulike regelverks betydning og konsekvenser gjennom revisjonsberetning og annen rapportering.

Generell kompetanse

Kandidaten har innsikt i miljømessige, samfunnsmessige og økonomiske konsekvenser av tjenester og løsninger innenfor sitt fagområde og kan sette disse i et samfunnsnyttig, etisk og bærekraftig perspektiv.

Kandidaten kan formidle relevant faglig kunnskap til ulike målgrupper både skriftlig og muntlig.

Kandidaten kan reflektere over egen faglig utøvelse, også i team og i en tverrfaglig sammenheng, og kan tilpasse denne til den aktuelle arbeidssituasjon.

Kandidaten kan bidra til utvikling av god praksis gjennom å delta i faglige diskusjoner innenfor fagområdet og dele sine kunnskaper og erfaringer med andre.

Kandidaten kjenner til hvordan faget bedriftsøkonomi kan støtte oppunder nytenkning, innovasjon og entreprenørskap.

§ 3. Struktur og innhold

For å oppnå graden bachelor i regnskap og revisjon må kandidaten ha bestått minst 180 studiepoeng bestående av følgende emnegrupper:

Felles med bachelor i økonomi og administrasjon

30 studiepoeng i bedriftsøkonomisk analyse

20 studiepoeng i administrasjonsfag

15 studiepoeng i samfunnsøkonomi

20 studiepoeng metodefag

Fordypningsemner

20 studiepoeng regnskapsanalyse, verdsettelse og videregående regnskapsfaglige emner

15 studiepoeng valgfrie emner for institusjonene

Fordypningsemner med avsluttende revisoreksamen

20 studiepoeng revisjon

15 studiepoeng årsregnskap, herunder IFRS

15 studiepoeng skatterett

10 studiepoeng rettslære

Institusjonene skal legge til rette for internasjonal mobilitet i løpet av studiet, et internasjonalt perspektiv i utdanningen og ha relevant kontakt med nærings- og arbeidsliv.

§ 4. Nasjonale retningslinjer og fagplan

Det kan utarbeides nasjonale retningslinjer, inkludert læringsutbyttebeskrivelser for de ulike emner i utdanningen.

Innenfor de gitte nasjonale rammene fastsetter den enkelte institusjon fagplaner om faglig innhold. Fagplanene skal videre inneholde bestemmelser om organisering, læringsformer og vurderingsordninger.

Fagplanen skal legge til rette for faglig samarbeid mellom institusjoner. Fagplanen skal vedtas av institusjonens styre.

§ 5. Ikrafttredelse og overgangsregler

Forskriften trer i kraft 1. juni 2012 med virkning fra og med opptak til studieåret 2012–2013. Den enkelte institusjon kan likevel velge å følge forskrift 1. desember 2005 nr. 1371 til rammeplan for treårig revisorutdanning frem til opptak for studieåret 2013–2014.

Studenter som har påbegynt studiet under tidligere rammeplan, har rett til å avlegge eksamen etter denne inntil 31. desember 2017. Fra dette tidspunktet oppheves forskrift 1. desember 2005 nr. 1371 til rammeplan for treårig revisorutdanning.